

3. семестар основних академских студија, 2013/14

МОДУЛ 7.1- ИСТОРИЈА АРХИТЕКТУРЕ И УМЕТНОСТИ
Курс "ИСТОРИЈА АРХИТЕКТУРЕ И НАСЕЉАВАЊА 1

2 ЕСПБ

УПУСТВО Садржај наставе

Приказује се развој архитектуре и насељавања у контексту утицајних фактора као што су време, историјске околности, природни, архитектонски простор, типологија и симболика облика, однос архитектуре и других уметности, све са циљем да се укаже на неопходну радозналост духа студената који вишехиљадугодишње искуство могу да користе и у свом стваралаштву.

Термински план наставе

Обавезни предмет одржава се једном недељно два часа.

Настава траје 15 радних недеља у школи и 3 радна дана код куће рачунајући и испит.

За изборни предмет предвиђена су 4 радна сата недељно (2 сата рада школи и 2 сата рада код куће).

3 радна дана предвиђене су за рад код куће и испит (24 сата).

Студијска правила

Предмет води један наставник са једним сарадником и старијим студентима волонтерима. План рада на предмету одређује наставник.

Најмање 30п, а највише 70п предвиђено је за оцењивање током 14 радних недеља у школи. Начин и критеријуме оцењивања утврђује појединачно сваки наставник.

*на основу Службеног билтена 71/06 Архитектонског факултета: Студијски програми основних академских студија и дипломских академских студија архитектуре од 31. 05. 2006. и Службеног билтена 72/06 Архитектонског факултета: Статут од 09. 10. 2006.

План рада

Назив предмета: МОДУЛ 7.1- ИСТОРИЈА АРХИТЕКТУРЕ И УМЕТНОСТИ Курс “ИСТОРИЈА АРХИТЕКТУРЕ И НАСЕЉАВАЊА 1
Година студија: 3. семестар основних академских студија, 2013/14
Број кредита: 2 ЕСПБ
Термини одржавања наставе: Према актуелном распореду
Термин одржавања испита (предаја и одбрана графичког и семинарских радова): Јануарски испитни рок
Термини одржавања колоквијума: 9 недеља наставе

Назив пројектног задатка: ИСТОРИЈА АРХИТЕКТУРЕ И НАСЕЉАВАЊА 1

Наставник: Др Гордана Милошевић-Јевтић, доцент
Сарадник у настави: др Рената Јадрешин-Милић, асистент
Број кабинета: 232
Време за консултације са студентима (једном недељно два сата): једанпут недељно према договору са студентима
Телефон: 3218732
Е-маил: gordana.milosevic@ arh.bg.ac.rs renata@ arh.bg.ac.rs

Посебни критеријуми за пријем студената:

Потребно је да студенти положи предмете модула из прве године

Циљеви и приступ настави:

Тематске целине у оквиру курса **Историја архитектуре и насељавања 1** је у непосредној вези са општим и појединачним анализама које чине и саставни део сваког пројектовања у области савремене архитектуре и урбанизма

Према Новом програму предмет **Историја архитектуре и насељавања** предаје се као двосеместрални предмет и то у јесењем семестру – **Историја архитектуре и насељавања 1** и у летњем семестру – **Историја архитектуре и насељавања 2**.

У јесењем семестру кроз предавања **Историја архитектуре и насељавања 1** Излагање грађе предвиђено је хронолошки од најстаријих праисторијских људских творевина у праисторији, кроз предавања старих и античких цивилизација, кроз преглед збивања на прелазу из касне антике у средњи век.

Студенти би били упознати са историјским оквирима настанка појединих цивилизација, а који су непосредно утицали на заснивања насеља сеоског, протоурбаног и урбаног карактера, на једној страни, и кроз развој сакралних облика архитектуре на другој страни. Појединачни облици архитектуре биће излагани из области стамбенеархитектуре, јавних зграда и војних и комуналних радова. Настава обухвата и методске јединице које се односе на развој грађевина сакралног карактера Облици архитектуре били би излагани хронолошки и територијално како би студентима било једноставније праћење наставе, али се предвиђа да се кроз компаративне анализе издвоје одређени архитипови и облици конструкције, као и успостављање одређених облика и карактеристичних типова за сваку област посебно. Избор тема је начињен у циљу да се студенти упуте у паралелно читање текстова у више књига или делова текста у једној књизи и издвоје појединачно од општег у контексту развоја архитектуре. Овакав методолошки приступ представља добру основу за разумевање текстова који се тичу не само историје архитектуре и појединих њених делова, већ и за боље

разумевање теорије архитектуре.

Општи критеријуми:

ОК2. Адекватно знање историје и теорије архитектуре и сродних уметности, технологија и друштвених наука.

Студент ће имати знање о:

ОК2.1 Културној, друштвеној и интелектуалној историји, теорији и технологијама које су од значаја за пројектовање објеката;

ОК2.2 Утицају историје и теорије на просторне, друштвене и технолошке аспекте архитектуре.

ОК3. Знање о ликовним уметностима као утицајним за квалитет архитектонског пројекта.

Студент ће имати знање о:

ОК3.2 Креативној примени визуелних уметности и њиховом значају и утицају на архитектуру.

Пројектни задатак:

Настава обухвата методске јединице у којима је обухваћен период од праисторије до пганског Рима. Предвиђено је 14 недеља предавања и један колоквијум (**У деветој недељи наставе**).

1 – 2. недеља – У првом уводном предавању студенти ће бити упознати са програмом предавања, начином излагања и доделама у архитектури, са основним појмовима и методологијом у области истраживања. Посебно ће бити разматрана однос архитектура, време, историја, и исказано кроз редослед грађења и промена на једној грађевини кроз историју архитектуре, али и непосредни елемент промена на једном објекту. Затим и историја као директан учесник у креирању архитектуре и помоћ у читању и тумачењу архитектуре и утицај археологије као помоћне научне дисциплине у функцији тумачења архитектуре. У наставку предавања биће презентован хронолошки развој праисторијских цивилизација на блиском истоку и у Европи, њихов међусобни однос, стварање првих насеља и типолошки развој стамбене архитектуре, као и њихово поређење са објектима једноставног облика, организације и конструкције који се увек јављају на почетку формирања одређених цивилизација или приликом великих сеоба и промена у историји. Посебно ћесе разматрати појава првих културних места и меморијалних обележја на простору Европе. Компаративно ће се упоредити профано и сакрално градитељство Блискоисточне цивилизације.

3-6 недеља - Предавања ће бити усмерена на свеукупни развој градитељства Египта, Месопотамије и Персије. Кроз градитељски програм ових древних цивилизација биће омогућено студентима да препознају заједничке карактеристике профаног и сакралног градитељства, посебности сваке од ових цивилизација, развој градитељске мисли у организацији и примењеној конструкцији, као и појаву првих познатих градитеља који се јављају у улози ктитора и архитеката. . Градња првих грађевина намењених поштовању Излагање ће бити праћено изводом најбитнијих елемената културног и историјског развоја ових цивилизација.

7. недеља – У низу успостављања првих урбанистичких и архитектонских мисли биће обрађено профано градитељство Егејских култура – цивилизација, које посебно утицало на развој грчке културе, али и на неке од праисторијских култура у Европи. У том контексту биће посматрана кретања племена на Балкану и у Европи и њихови утицаји на потоње цивилизације (Илири, Трачани, Келти).

8 – 11. недеља – Античке цивилизације – градитељство античке Грчке. Кроз детаљну анализу формирања првих градова биће презентована грађа о њиховој организацији, најважнијим грађевинама јавног карактера и развоју стамбене архитектуре. . Студентима ће бити изложена основна типологија грчких храмова, територијална распрострањеност, најзначајнија дела и градитељи и примењена стилска и конструкцијска решења

11-14 недеља – Античке цивилизације – градитељство античког Рима- трансформација грчке агоре у римски форум и увођење планског «војничког уређења римских градова насталих под утицајем римских логора. Посебно ће бити разматрани облици грађевина јавног карактера, њихова архитектура, положај у насељу, типологија, конструкција и стилски елементи. а затим развој стамбене и резиденцијалне аеихитектуре .Развој храмовне архитектуре у време римске цивилизације бићеанализован кроз иновације које је ова култура унела у дањем развоју сакралне архитектуре. Меморијална архитектура биће изложена кроз примере гробова јунака и царске маузолеје.

Метод извођења наставе:

Наставу чине предавања према наведеним тематским јединицама. Свако предавање укључује више видова наставе, као што је анализа случаја, интерактивна комуникација и усмерена тематска дискусија. Централни метод у извођењу наставе на предмету јесу предавања типа *ex cathedra*, која имају за циљ побуђивање личних интересовања студената и служе као повод за друге наведене облике наставе. Интегрални део наставе су и редовне консултације са студентима у вези полагања испита, као и упознавање са основном литературом.

нед	настава
01	- Уводно предавање – архитектура, време, историја Појава првих насеља и материјалне културе .Уводно предавање – појава први простору Европе. Древне цивилизације на Блиском истоку.
02	Појава првих културних места и меморијалних обележја на простору Европе Древне Блискоисточне цивилизације
03	Древне цивилизације – Египат, Месопотамиа, Персија
04	Древне цивилизације – Египат, Месопотамиа, Персија
05	Древне цивилизације – Египат, Месопотамиа, Персија
06	Древне цивилизације – Египат, Месопотамиа, Персија
07	Рађање европских цивилизација - Егејска цивилизација – критско микенске палате
08	Античке цивилизације - градитељство античке Грчке
09	Античке цивилизације - градитељство античке Грчке
10	Античке цивилизације - градитељство античке Грчке
11	Античке цивилизације - градитељство античке Грчке
12	Античке цивилизације - градитељство античког паганског Рима Античке цивилизације - градитељство античког паганског Рима
13	Античке цивилизације - градитељство античког паганског Рима
14	Античке цивилизације - градитељство античког паганског Рима
15	Античке цивилизације - градитељство античког паганског Рима

Обавезна литература:

Traktenberg, M., Hajman, I.: *Arhitektura od preistorije do postmodernizma*, Građevinska knjiga, Beograd 2006.

Milić, B.: *Razvoj grada kroz stoljeća*, Knjiga 1, 2 i 3, Školska knjiga, Zagreb

Maksimović, B.: *Istorija Urbanizma: Stari i srednji vek*, Beograd, 1972.

Препоручена литература:

Kostof, S.: *A History of Architecture, Settings and Rituals*, Oxford University Press, 1995.

Куртовић-Фолић, Н.: *Развој архитектуре*, Књига 1, Архитектонски факултет, Београд, 2001. (библиотека АФ)

Ljera, R.R.: *Kratka istorija arhitekture*, Tabernaki, Sremska Mitrovica, 2009.

Müller, W., Gunther, V.: *Atlas arhitekture 1 i 2*, Građevinska knjiga, Beograd, 2005.

Несторовић, *Историја старог века*, Београд 19

Начин полагања испита (садржај пројекта и семинарског рада):

Писмени испит – тест.

Критеријуми оцењивања:

Упознати студенте са изабраним начином вредновања рада, као и са обавезама студената у циљу постизања очекиваних компетенција.

Оцењивање:

У структури укупне оцене студента на предмету предиспитне обавезе (сви облици рада који се оцењују пре полагања испита и који се као такви једино и могу реализовати у овом периоду) учествују најмање са 30, а највише 70 поена. Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може стећи највише 100 поена.

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		семинари	
колоквијуми	30	писмени испит - тест	70

Услови предаје после заказаног рока:

из статута АФ

Статутарне одговорности и права студената:

из статута АФ